

: Posamezna številka 6 vinarjev :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. jutraj, ob ponedeljkih ob 10. dopoldne. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnishvu mesečno K 1 20, z dostavljanjem na dom K 1 50; s pošto celoletno K 20—, polletno K 10—, četrtletno K 5—, mesečno K 1 70. Za inozemstvo celoletno K 30—. : Telefon številka 303. :

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

: Posamezna številka 6 vinarjev :

Uredništvo in upravnishvo je v Frančiškanski ulici 8. Dopisi se pošiljajo urednistvu, naročnina upravnishvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopolisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašjanju popust. Za odgovor je priložiti znamko. : Telefon številka 303. :

Slovenska pravna fakulteta.

Priznajemo se, da se na nas nihče ne ozi-
ra, da se rešuje italijansko fakultetno vpra-
šanje, slovenskega pa niti nihče ne omenja. Go-
vorijo se tako semtertja v privatnih družbah. ta-
ko govorijo ljudje, ki so nezadovoljni — in ta-
kih ni malo — in ki si ne morejo razložiti dej-
stva, da govorijo o italijanski pravni fakulteti
tudi slovenski poslanci, ne da bi pri tem zahte-
vali tudi izpolnitev tozadevne slovenske zahte-
ve, ali pa omenjajo to zahtevo samo tako-le,
mimogrede...

Tudi nam se to čudno zdi, ker mislimo, da
da se o italijanski pravni fakulteti ne bi smelo
razpravljati, ne da bi se pri tem prav močno
slišala tudi odločna zahteva po ustanovitvi slo-
venske pravne fakultete, ker je ta naša zahteva
starejša, upravičenejša in nujnejša.

Italijanskim dijakom se v avstrijskih vse-
učilišnih mestih ne godi ravno slabo, ker ne sa-
mo, da niso nikjer preganjani, temveč so po-
vsod celo protežirani, medtem, ko slovenske
visokošolce sprejemajo v Gradcu in na Dunaju
z največjim sovraštvom kamorkoli se obrnejo,
v Prago pa mnogi že radi štipendijev, ki jih do-
bivajo samo pod pogojem, da študirajo v Grad-
cu ali na Dunaju ne morejo iti.

Velik je register muk, ki jih mora pretrpeti
slovensko dijaštvo na graškem in dunajskem
vseučilišču, kjer smatrajo slovenske visoko-
šolce za nadležne tuje in že radi tega bi se mo-
rala posvečati vprašanju ustanovitve vsaj slo-
venske pravne fakultete mnogo večja pozor-
nost, kot se ji posveča sedaj, za njo bi moral za-
četi boj, resnični, odločni in dosledni boj, to
vprašanje bi moralo stati pri nas vedno na
dnevnom redu, naša delegacija v državnem
zboru ga ne bi smela nikdar izgubljati iz vida.

Zakaj in kako so dosegli Italijani, da se o
njihovi vseučilišni zahtevi resno govori in
razpravlja in da bodo pravno fakulteto kmalu
tudi dobili? Zato, ker niso nikdar molčali, ker
so vedno zahtevali in nikdar — prosili!

Pravica se ne prosi, ona se zahteva! To
razumejo Italijani in drugi narodi v Avstriji in
zato dosežajo uspehe, medtem, ko se Slovenci
še prositi ne upamo in zato se za nas nihče ne
zmeni, kar ni nobeno čudo, ker kdo se bo zme-
nil za potrebe onega, ki se sam za nje ne zmeni?

Dejstvo, da se približuje zahteva po ita-
lijanski pravni fakulteti svojemu uresničenju, bi
nam moralo odpreti oči, mi bi morali končno
sprevideti, da na tak način, kot smo se dosedaj
»bojevali« za naše vseučiliške zahteve, ne pri-
demo niti do pravne fakultete, še manj pa do
univerze, nikdar in ako naša državnozborna
delegacija misli z našo pravno fakulteto resno,
bo morala začeti s čisto drugačno politiko, kot
jo je vodila do sedaj. Govorimo nalašč o naši
delegaciji in ne samo o posameznih poslancih,
ker je zahteva po pravni fakulteti splošno-na-
rodna, oziroma vsaj biti bi morala taka.

Delati se mora, ker tako se ne more naprej,
drugi dosežajo velike uspehe, mi pa ostajamo v
ozadju, ne samo, da nič ne dobivamo, temveč
še gubimo...

Iz slovenskih krajev.

Dovje-Mojstrana. Dne 30. t. m. smo imeli
pri nas volitev novega občinskega odbora, ki
je izpadla za napredno idejo jako povoljno. Bila
je to pri nas prva volitev v znamenju politič-
nega boja. Naš sicer politično jako miroljubni
župnik g. Aljaž posegel je — gotovo ne iz last-

nega nagiba temveč na pritisk od zgoraj — z
vso silo v ta politični volilni boj. Ustanovil je
S. L. S. in hotel kratkoma pomesti z vsemi
naprednjaki. Skliceval je sestanke po § 2., kjer
so se postavljali strankini kandidati. Tu se ni
nič oziralo na zmožnosti kandidatov, zadosto-
valo je le, da je dotični pristopil kot zvest pri-
staž k stranki. Pri volitvi je dobila klerikalna
stranka 10 mandatov, med njimi enega, ki je
bil voljen od obeh strank, naprednjaki pa 8 ne-
odvisnih mandatov, med njimi vodje tukajšnjih
naprednjakov in socialnih demokratov. Da je
napredna ideja izšla iz tega boja tako častno,
priznati je dobremu vodstvu volilnega boja
in pa priljubljenosti naprednih kandidatov. Od
napredne strani je bila agitacija nepretrgana in
povsem dostojna, kar je stranki v priznanje.
Vse drugače je bila agitacija na nasprotni
strani. Velike čete klerikalnih agitatorjev agi-
tirale so osobito zadnji teden z vso paro. Kleri-
kalni agitatorji, na čelu jim župnik Aljaž in ka-
plan Pintarič letali so neumorno od jutra do
pozne večera od hiše do hiše — zabavljali
na vse mogoče načine čez napredno stranko,
katero je njih vodja v »Domoljubu« imenoval
»falirano« stranko. Koliko je »falirala« se je
lahko prepoznal ob priliki volitev. Glavno agi-
tacijsko sredstvo klerikalcev pa je bilo: Vera
je v nevarnosti. Naprednjaki smo z izidom v
resnici zadovoljni, prihodnjič bomo pa po-
šteno pomešali s klerikalnimi kimavci.

Iz Trbovelj. Na naši pošti je nameščena
neka oficijantinja, katera ne razume slovensko.
Protestiramo proti temu, da se v popolnoma
slovenskem kraju nastavlja slovenščine ne-
zmožne Nemke, medtem ko morajo naše slo-
venske uradnice in uradniki v nemške kraje v
prognanstvo. — Na naši kolodvorski postaji se
še vedno blišči samo nemški napis, postajo kli-
čejo sprevidniki samo nemško, pečat in vse ti-
skovine katere dobimo so samo nemške. Za-
hlevamo od g. postajenačelnika, da nam takoj
naroči dvojezične tovarne vozne liste in osebne
vozne liste in da se nam dostavljajo dvojezič-
ni avizi in recepti (prejemni listi). Naše potr-
pežljivosti je konec. Mi zahtevamo energično,
da g. postajenačelnik takoj ugodi naši zahtevi,
drugače bomo prisiljeni storiti korake, ka-
teri mu bodo neljubi. Pozivljamo s tem vse to-
varne trgovce in obrtnike kakor tudi zasebnike,
da vsi zahtevajo na kolodvorski postaji, na po-
šti izključno dvojezične tiskovine katere mora
imeti vsak urad na Slovenskem. Tu se zopet
zrcali mlačnost in nedoslednost naših merodaj-
nih faktorjev, kateri ne ukrenejo ničesar po-
trebnega v tej zadevi. — Trgovci.

Iz Zidanega mosta. Na tukajšnji pošti ima-
mo še vedno samonemški pečat »Steinbrück
Bahnhof«. Tudi službuje na naši pošti uradnik,
kateri odgovarja na slovenska vprašanja nem-
ško, ker baje ne razume slovensko. Škandal za
slovenski Zidanost in okolico. Pozivljamo sl.
pošteno ravnanstvo v Gradcu, da ukrene takoj
vse potrebno. Merodajne faktorje zidanmoške
in okoliške občine pozivljamo, da odpravijo ta
madež.

Iz Zidanega mosta. Vsaka gorska vas ima
že skoraj prepotrebno Ciril-Metodovo podruž-
nico, samo v Zidanem mostu se še dosedaj ni
našel človek, ki bi vzel stvar resno v roke. Sa-
mostojna podružnica za Zidan most bi se tukaj
dobro obnesla. Gospodje! Vzemite si za vzgled
uslužbenice kolodvorske restavracije, kateri so
si odrgali od ust in nabrali tako lepo svoto za
nemški »Schulverein«. Ne držite rok križem,
ampak delajte za izobrazbo in narodno obram-
bo. — Delavec.

Henrik in Franc sta se zadihavala. Toda
njiju obraza sta ohranila srdito, neizprosno tr-
dovratnost blazneče strasti.

»Marija«, je povzel Franc, »sklenila sva
vas rešiti muk in grmade. Ako hočete, lahko še
danes zapustite ta kraj.«

Marija je dvignila počasi svojo bridko gla-
vo. Brata sta vzdrlžela.
»Recite samo besedo«, je zahropel Henrik,
»in vaša beda se izpremeni v sijaj. In samo
eden izmed naju dveh bo stopil nato pred vas.
Kajti sklenila sva odločiti z orožjem, in samo
zmagalec bo imel potem pravico, zagotoviti va-
šo srečo.«

»Odgovorite, Marija!« je zarezal Franc.

V.

Ječar in ječarica.

Ta hip se je razlegel krik po temnici. Tre-
petaje sta se zgrozila brata in odskočila. Kdo
je zakričal? Marija! Toda kakaj? Ali se boji?
Ali se bo vendar že enkrat vdala?

»Stražniki!« je zaklical Franc v tej nadi,
»odvedite jetnico v mučilnico!«

Nov krik se je izvil Mariji. Nato je umolk-
nila. Vrata temnice so se odprla na stečaj; v
medli svetlobi ječarjeve leščerbe je zagledala
Marija štiri može, ki so čakali. Motrila jih je z
nekažno grozo; slutnja ji je pravila, da je to
krvnik s svojimi pomagači. Zgrudila se je na
kolena.

»Vdala se bo!« je zamrmral Henrik sam pri
sebi.

»Najina je!« je zagodrnjal Franc.
»Odvedite jetnico!« sta zarjula kraljeviča.
Krvnik je pristopil; pomagači so mu sledi-
li. Sklonili so se k klečeči revi. Ta trenutek
pa se je zvrnila vznag po blatnih tleh ter se zvi-
la v silni krič: »izvil se ji je po vrsti več
presunljivih ječev. Takoj nato pa je umolknila
v svoji popolni onemoglosti; strašno molčanje

Iz Maribora. Obsojena šulferajnska učite-
lja. — Včeraj se je tu vršila obravnava proti
Francu Harrichu, nadučitelju v Rottenbergu in
Francu Hernausu, nadučitelju v Breznu, radi
prestopka zoper telesno varnost. Oba šulferajns-
ka učitelja sta splošno znana hujskača po
dravski dolini. — Dne 7. novembra t. l. sta v
zvezi z nekim fakinom in nekim agentom na-
padla železniškega asistenta Slovenca gosp.
Franca Rožmana. Vsi štirje so ga zgrabili, po-
ložili na nizo, ga davili in vsega opraskali. —
Obsojena sta bila vsled tega samo na 10 kron
globe — znane razsode proti Nemcem — pre-
tepaški fakin pa na tri dni zapora. Agenti še
niso mogli dobiti. Obe pomemburi surovini
bosta še kot učitelja ostala na svojih mestih in
učila slovenske odpadnike nemške manire.
Stara praksa! Zato pa so tudi po hudodelski
statistiki na slovensko-nemški meji največji hu-
dodelci nemčurji in Nemci.

DNEVNE VESTI.

Parlament — na počitnicah. Včeraj se je
vršila zadnja seja druge ljudske zbornice v
tem letu. Pričelo se se božične počitnice. Zbor-
nica ni bila odgojena, ampak samo zaključena,
kajti prihodnja seja se naznanja pismenim po-
tom. Tekom zadnjega zasedanja so nad zbor-
nico viseli jako težki oblaki. Govorilo se je o
odgovitvi, o razpustu in § 14. In v resnici so
vladale nekaj časa tako čudne razmere, da
skoro ni bilo pričakovati mirnega izhoda. Padel
je Gautsch in prišel Stürghk, ki je naletel na
silno oster odpor pri vseh strankah. Vse je ka-
zalo, da bo padel on ali pa parlament. Zli duh
v novem kabinetu je dr. Hochenburger, kate-
rega navzočnost se sedaj ne garantira za redno
delovanje zbornice. Zbornica se je v zadnjem
času kolikor toliko pomirila in pričela z red-
nim delom. Vlada hoče spraviti svoje zahteve
pod streho in to se ji bo tudi posrečilo. Na-
sprotno pa je draginjsko, uradniško, železni-
čarsko in učiteljsko vprašanje še vedno tam,
kjer je bilo. Poslanci bodo prišli domov praz-
nih rok, volilcem ne bodo imeli pokazati ni-
česar. Med parlamentarnimi počitnicami bodo
delovali le odseki in zborovale bodo delegacije.

To pa je čisto nekaj drugega. Na »Sloven-
čevu« neokusno očitaje, da je dr. Tavčar sa-
me sebe volil za župana, so napredni listi od-
govorili s tem, da sta tudi dr. Detela in dr. Am-
brositsch glasovala zase. »Slovenču« je po-
stalo to neljubo in skuša na vse mogoče načine
opravičiti korak klerikalcev in Nemcev. In zato
pravi: »To je pa čisto nekaj drugega. Kandi-
datje opozicije so vedeli, da ne bodo izvoljeni
in so sami sebe volili zato, da se pokaže pri re-
zultatu vsa moč in vse število, ki ga more
manjšinska stranka združiti na svojega kandi-
data.« Tako jalovega odgovora pa vendar ni-
smo pričakovali. Ravno iz tega stališča, ker sta
kandidata opozicije vedela, da ne bosta izvo-
ljena je smešno, da sta volila sebe. Drugič je
sicer zelo lepo, če pokaže manjšina vso svojo
moč in vse svoje število, ravnotako pa je tudi
lepo, da pokaže večina vso svojo moč in vse
svoje število. S takimi bedastimi izgovori si
»Slovenec« ne bo dosti pomagal.

»Slovenec« in županska volitev v Ljubljani.
V Ljubljani imamo torej že župana in sicer od-
ličnega in zavednega naprednjaka. Če se kle-
rikalci spominjajo nazaj na dobo, ko je klerikal-
na deželnozborna večina kovala famozni ob-
činski volilni red za Ljubljano, s katerim so

mislili za vedno izgnati iz slovenske prestolice
napredno večino, tedaj jim stopa neprestano
pred oči neprijetno dejstvo, da se njih sanje
niso uresničile in da so za vedno zgubljene.
Eno dobro posledico je imel novi občinski vo-
lilni red. Poprej politično zaspani Ljubljančani
so se zdramili iz spanja in strnili v močno fa-
falango, katere ne bodo nikdar predrle niti
zdržene nasprotniške sile. Temu dejstvu se
imamo zahvaliti, da se bodo klerikalci še ved-
no samo sline cedile po Ljubljani, dobili je pa
ne bodo nikdar v roke. Tega se oni tako dobro
zavedajo in skušajo sedaj svojo onemoglo jezo
potolažiti le s tem, da smešijo župansko vo-
litev v Ljubljani. No, to tolažbo jim iz srca pri-
voščimo. Saj vemo, da je samo glas vpijočega
v puščavi. Če se kleriki spoddikajo ob to, da
je dr. Tavčar glasoval zase, smešijo s tem sami
sebe in le dokazujejo, kako slabo se počutijo v
občinskem svetu, v katerem so mislili gospo-
dovati neomejeno s terorizmom, kakršnega
so zmožni samo oni.

Pridige fajmoštra Jurja Gliste še vedno ne
dajo spati brunnemu »Slovenču«. Če gospodje
ne verjamejo, da so originalne, naj pa pridejo
pogledat. Original jim je vedno na vpogled.
Obsega natanko 102 strani, je opremljen z let-
nico 1859 in podpisom. Izpremembe se tičejo
samo jezika. S temi pridigami smo imeli mi
le namen pokazati, kako so farji včasih
ljudi grdo farbali. Nam je prav in v
zadostje, da se ta farbarija
še celo brunnemu »Slovenču« —
gravžal!

Usoden padec. Preteklo soboto je padel
delavec Janez Pezelj med delom v vevski papir-
nici po lastni krivdi z višine 8 metrov in je za-
dobil več težkih poškodb. Prepeljali so ga v
deželno bolnišnico.

Vlak ga je zgrabil. Dne 16. t. m. ob polu
5. popoldne je pri Novem mestu vlak št. 2213
zagrabil nekega moža, ki je ravno hotel preko-
račiti tir, in ga je vrغل po nasipu. Mož je za-
dobil na glavi poškodbo, ki pa ni preveč težka.
Mož se je kmalu pobral in je odšel naprej.

Karambol in njegove posledice. Te dni
sta trčila dva vozniaka na cesti pri Kozarjah
s svojimi vozovi drug ob drugega. Zaradi tega sta
se začela prepirati in pretepavati. Nato sta šla
vsak svojo pot naprej.

Tatvina. Neznán tat je te dni Ivani Gorju-
povi odnesel iz stanovanja več metrov blaga,
par črnih rokavic, pas in dve ruti.

Rabuka v gostilnici. Pred kratkim je popi-
valo več fantov v neki gostilnici na Selu pri
Kamniku. Ko so bili že skrivnostno sladko gi-
njeni, se je začel med Jožefom Medvedom in
Alojzijem Leskovcem prepri, ki se je kmalu iz-
pnenil v pretep. Medved je pognal nož in je
svojega nasprotnika z njim zadel v prsa, da je
bil Leskovec težko ranjen in so ga morali pre-
nesti doma. Tudi Medved je zadobil več po-
škodb.

Nadebudna mladina. Med 13. in 16. t. m.
so tatovi ukradli v Novem mestu pri hotelirju
Kokliču nabiralnik s 14 K vsebine, pri kramarju
Spilhalu in trgovcu Kobetu jestvine in pijače,
pri slaščičarju Murnu čokolade in pri trgovci
Oblakovi sladkorja. Kot tatvine osumljenega je
policija prišla 13 letnega Jožeta Blažiča. Dejanje
je fant priznal in naznanil kot sokrivce 15 let-
nega Jankelja, 13 letnega Hrostarja, 12 letnega
Pulca in brata Franca in Albina Hrovata. Vodi-
telja tatinske družbe sta bila Franc Hrovat in
Jankelj.

Konec sreče Amerikanca. Dne 4. decembra
je v Ljubljani umrl v 62. letu starosti neki

LISTEK.

Nostradamus.

Se so tekli dnevi in noči, brez dogodka,
brez izpremembe, v večni enoličnosti jetniškega
življenja. In Marija sama ni več vedela, koliko
mesecev je bilo minilo od Renoldovega odhoda
v Montpellier.

Nekoč pa, ko je tavalja z opotekajočimi se
koraki po svoji temnici, so se odprla zapah-
njena vrata: jetničar je spustil v zapor dva pri-
šleca, postavil svojo svetilko v kot, skrivil se
do tal in odšel. Marija je osuplo pogledala svoja
gosta; nato ju je spoznala in se nehala brigati
za njiju.

To kar sta ji imela princa povedati, je mo-
ralo biti nekaj strašnega, kajti obnavljala sta
se dolgo. Prvi se je odločil Franc. Stopil je k
Mariji in jo prijel za roko. Še tisti hip je Henrik
v svoji besni ljubosumnosti zgrabil nesrečnico
za drugo roko.

»Marija poslušajte naju,« je izpregovoril
Franc. »Pred vama stojita dva brata, ki se so-
vražita med seboj zaradi vas; ki ste naju na-
vdali obadva z isto ljubeznijo. Čudno je, Marija,
da sta vas vzljubila dva brata hkrati...«

Hropel je; nemara je bil zasijal njegovi duši
trenotek kesanja. Toda že je izpregovoril nje-
gov brat in tekmeč Henrik:

»Da, to je čudna reč, ki zadošča že sama
zase v dokaz, da ste zvezani s peklenjskimi si-
lami. In zato hčete kralj, da pridete na natezal-
nico...«

»Na natezalnico?« je zajecljala Marija in
iztrgala bratoma roke.

»Da!« je povzel Franc z naglico. »Da vas
prisilijo z mukami...«

»Z mukami?« je vztrepetala nesrečnica.

je zavladelo v teh peklenjskih globočinah...
Naenkrat pa se je zaslislal v tej tišini glas, šibak
in razločen kakor jedva prižgana lučka... prvi
krik bilja, ki se je rodilo na svet... Ječanje
otroka, sinu Nostradamovega!

Bleda kakor zid, sta odskočila Franc in
Henrik; lasje so se jima ježili na glavi.

»Čarovnica je povila!« je zarenčal Henrik.
»Satanovega sinu!« so zamrmrali poma-
gači v pobožni grožnji.

»Ali je ne bi peljali vseeno v mučilnico?«
je zamrmral krvnik in se zravnal.

»Pustite jo! Pustite jo!« je zajecjal Franc
šklepetaje z zobmi.

»Pustite jo; nikarite!« je ponovil Henrik,
ki se je tresel po vsem životu.

In zbežala sta obadva, tiščeča si ušesa, da
ne bi slišala tega otroškega joka, ki je prihajal
čimdalje glasnejši, tega joka, ki je tirjal pravico
do življenja! Krvnik je skomizgnil z ramami in
odšel, za njim pomočniki.

Ječar pa je stopil v temnico in posvetil s
svojo svetilko na ta bedni kup človeškega mesa,
v katerem sta borila smrt in življenje... Ta
mož je prebledel. Zamislil se je, čudeč se obču-
tku, da utriplje nekaj v njegovem prsih. In zdaj-
ci se je zasvetila volja v njegovih očeh, ki niso
nikdar plakale. Vzravnal se je in stekel po sto-
pnih navzgor, godrnjaje sočutne kletvice...
Pet minut nato se je vrnil v družbi mlade žen-
ske navadnega lica in trdih potez; pogled nje-
nih oči je pričal: »da so vajene gledati trpljenje.
Bila je njegova žena. Ječanje otrokovo je postaj-
alo šibkejšje; lice njegove matere je bilo blede
kakor lice mrtveca. Spogledala sta se, majaje
z glavo.

»Kaj misliš, Ilj,« je vprašala ona, »ali bom
pogubljena, ako bi mu stregla?«

»Mogoče, Marjeta. Še bolj gotovo je, da
spode mene iz službe.«

»Nemara, Ilj. A to revše hoče živeti!...«

»In ta nesrečnica noče umreti!« je zagodr-
njaj ječar.

Marjeta se je prekrizala, pomrmrala molit-
vico, pokleknila ter začela pomagati materi in
otroku... Ječar Ilj je gledal osuplo in molčal.
Otrok je kričal; mati je bila kakor nema. Ko
je bilo opravljeno, se je ječar pridružil rekoč:

»Morda bova zato pogubljena in še spode-
na povrhu!«

Marjeta je držala malika v naročju. Dvig-
nila je glavo k možu in dejala:

»Teci po mleka!«

»Že grem!« je odgovoril ječar in hitel.

Ta hip je Marija odprla oči. Njen prvi po-
gled je padel na otroka, ki je brcal v ječarki-
nem naročju. Vzhičen smehljaj je zasijal na ne-
nem ubogem, izmučenem obrazu. Rahlo je iz-
tegnila roke. Marjeta ji je prav tako rahlo po-
ložila otroka vanje, in nesrečnica je pritisnila
drobno bitje z neskončno nežnostjo na svoje
prsi. Ko se je Ilj vrnil v temnico, je videl, da
plaka Marjeta na vse oči, jetnica Marija pa se
smehlja v rajski sreči!...

Četrto poglavje.

RAZBOJNIK.

I.

Otrok raste.

Minilo je še nekaj časa, morda dva do trije
meseči. Otrok Marije in Nostradamove je rasel
v temni globini tempskih ječ. Izvršitev Mari-
ne obsodbe je bila odgojena. Dasi ni bilo dvo-
ma, da je jetnica spogleda do dete s hudobcem
samim, vendar so sodniki sklenili počakati, kaj-
ti mali ni kazal nikakih znamenj svojega peklen-
skega izvira.

(Dalje.)

Andrej Mihič. Bil je 28 let v Ameriki in je prepotoval skoro vse severne in južne kraje države. Nazadnje se je naselil v Alaski kot delavec v zlatem rudniku. Z delom in varčnostjo si je tekom let pridobil nekaj premoženja, pri tem pa je napravil svoje zdravje. Letos je prišel v domovino — umret.

Poreden paglavac. Policaj je te dni zasačil nekega sedemletnega paglavca, ki je popisoval s črno barvo hiše na Dolenski cesti.

Rabljanji pijanec. Zadnjič je napravil neki pijanec v neki gostilnici v Selenburgovi ulici računa 46 vinarjev. Ker ni hotel plačati, so poslali po policaja. Fant pa je stražnika potisnil na stran in je zbežal. Drugi dan ga je policija našla v Hrenovi ulici in ga je aretirala. Imenuje se Karel Ecker in je bil rojen leta 1889. na Gorenjem Avstrijskem. Na vesti ima več grehov. Policaja ga je izročila dež. sodišču.

Sedem sumljivih oseb je v terek aretirala policija. Enega zaradi tatvine, štiri zaradi potepuštv in dva zaradi pretepaštva.

Vabilo k društvenemu božičevanju, ki ga priredi ljubljansko prostovoljno gasilno in reševalno društvo na Sv. Štefana dan, t. j. 26. decembra t. l. v veliki dvorani „Mestnega doma“. Spored: I. Ob 4. uri popoldne: Obdarovanje otrok z božičnicami. II. Ob 7. uri zvečer: a) nagovor predsednika, b) čarobna razsvetljava božičnega drevesa, c) zabavne igre, č) prosta zabava. Pri večernem božičevanju sodeluje slavna „Slovenska Filharmonija“. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 60 vin, otroci 30 vin. Čisti dohodek je namenjen društvenemu bolniškemu in podpornemu skladu.

Občni zbor „Slovenskega društva v Ljubljani“ vrši se v petek dne 29. decembra 1911. ob polu 9. uri zvečer v gostilniških prostorih „Narodnega doma“. Vspored: 1. Predsednikov poročilo. 2. Blagajnikovo poročilo. 3. Poročilo pregledovalcev. 4. Volitev predsednika. 5. Volitev društvenega odbora. 6. Volitev dveh pregledovalcev. 7. Slučajnosti. Opomba: Društveni odbor obstoji iz predsednika, 9 odbornikov izmed katerih jih mora vsaj 6 stanovati v Ljubljani ter 2 namestnikov, od katerih mora vsaj 1 stanovati v Ljubljani. V Ljubljani, dne 19. decembra 1911. Dr. Alojzij Kokalj t. č. predsednik. Rasto Pustoslavšek t. č. odbornik.

Radovljiska podružnica „Slovenskega planinskega društva“ vabi vse prijatelje lepe Gorenjske na velik planinski ples, kateri se vrši dne 6. januarja 1912. ob 8. uri zvečer v Zdraviškem domu na Bledu. Za postrežbo bo dobro preskrbljeno. Pri plesu svira vojaška godba c in kr. pešpolka grofa Beck št. 47. iz Gorice. Vstopnina za osebo 2 K, za družino 5 K. Gorski čevlji zaradi parketa prepovedani. Narodne noše se priporočajo. Osebnih vabil ne bo.

Silvestrov večer priredi letos 31. decembra pevsko društvo „Zarja“ v Rožni dolini. Sodelujeta pevski zbor in lastna godba tamburašov. Spored objavimo pravočasno.

„Ideal“. Spored za četrtek 21. decembra: „Little Hans in njegova lornjeta“. (Jako komično) — „Obleganje Calaisa.“ (Rekonstrukcija znamenitega prizora in 100 letne vojne.) — „Moric in trmoglava najemnica.“ (Igra Prince. Jako komično.) — V petek specialni večer z izbranimi slikami.

Oražem proti Černetu.

Včeraj se je nadaljevala pred okrajnim sodiščem razprava v tožbi močjanskega gerenta Oražma proti gostilničarju Černetu. Razpravo je vodil zopet sodnik g. Pompe.

Po prečitani izpovedbi prič, od prve obravnave se je takoj nadaljevalo z zasliševanjem novih prič, med katerimi se je nahajal tudi strojar Mergenthaler, Nemec, ki je izjavil, da zna slovenski ali bo nemški izpovedal, prisegel je pa vendarle slovenski, skupno z drugimi, da ne bi moral sam priseči.

Marjeta Černe, soproga toženega gostilničarja Černeta, izpove, da je njen mož izjavil v gostilni — ko se je govorilo o Oražmu in radi česar ga ta toži — da tega (Oražma) že ne bo volil, ker je že dosti zapravlil in primanjkljaja v obč. blagajni okoli 3000 K, kakor je čital v »Jutru« in »Slov. Narodu«. Karpe je odgovoril nato, da je zakrivil primanjkljaj tajnik, Čer-

ne mu je pa odgovoril: »Jaz sem čez mojega hlapca, župan pa čez tajnika.« Besede goljuf moj ni rabil, to lahko vnovič pod prisego potrdi, ker je stala vedno zraven njega in mu prigovarjala, naj se nikar ne prepira s Karpetom, ki je prihajal večkrat v njihovo gostilno samo za to, da bi se kregal.

Janez Paternoster je iz Studenca in ne pozna Močjanov, zato ni poznal takrat, ko se je vse to vršilo in je bil tudi on navzoč, oseb, ki so se prepirale. Sicer pa je bil truden, ker je bil pravkar prišel iz Kranja, v Mostah se ga je pa »narezal« in se ni zmenil za pogovor. Vendar ko je slišal govoriti, da je nekak denar izginil, je vprašal Černeta, kje je izginil denar in ta mu je rekel, da je občinski denar zapravljen, ali je pa minul. Besede »goljufal« ni slišal.

»Opravili ste«, mu reče sodnik, Paternoster pa stoji, se muza in hoče nekaj reči.

»Že vem«, pravi sodnik, »radi bi dobili nekaj za pot, ali ne bo šlo. Zglasite se na št. 53., aii dobili ne boste gotovo nič...«

Elija Predovič, obč. odbornik v Mostah je izpovedal zelo obtežljivo za Oražma. V neki občinski seji se je govorilo, da bi se vzelo mesto starega in bolehnega Stareta drugega občinskega tajnika in pri tej priliki je vprašal župana Oražma, ako je z ozirom na občinsko imetje vse v redu, na kar mu je ta odgovoril, da je vse v redu, ko je pa Stare umrl in je on (Predovič) vprašal Oražma, zakaj ni tega naznanil obč. odbornikom potem cirkularja, mu je ta odgovoril: »Pustite, saj nekaj ni prav, v blagajni je primanjkljaj.« Pok. Stare mu je rekel, da je Oražem jemal iz obč. blagajne denar brez vsakih potrdil za nakup tobaka za svojo trafiko. Priča je vprašal Stareta zakaj to dovoli, on mu je pa odgovoril, da se ne more upirati, ker se boji, da bi izgubil službo. Priča ne ve, ali je Oražem plačal obč. blagajni stavbene takse za svoje nove stavbe, ali ne. Gramoz, ki ga je našel Oražem na obč. pota na stroške občine, ni bil za nič in on (priča) je dosegel, da je občinski sluga nadzoroval nasipanje cest. Ta je enkrat rekel Oražmovemu hlapcu, da gramoz ni za nič, hlapec pa je odgovoril: »Gospod pravi, da je že dobro.« Priča je bil nasproten temu, da bi se izplačal Oražmov račun za gramoz. Oražmov zastopnik dr. Adlešič vpraša pričo, zakaj ni omenil v obč. seji, da je jemal Oražem denar iz obč. blagajne, priča pa odgovori: »Zato ni prišlo to na razgovor, ker je Oražem takoj zaključil sejo, ako sem o tem kaj omenil.«

Matija Vidmar izpove, da je dal lansko leto Oražmu neko občinsko njivo v najem svojem prijatelju Lovrencu Stojanu, kar pod roko, mesto javnim ponudbenim potem in sicer za eno krono na leto. Proti temu se je pritožilo na deželni odbor več občanov, ki bi hoteli plačati tudi 20—30 in tudi več kron in so zahtevali, da se odda njiva v najem javnim ponudbenim potem. Njiva obsega okoli 80 kvadratnih sežnjev. Pritožniki še do sedaj niso dobili odgovora na svojo pritožbo.

Mergentaler izpove nemški, četudi zna slovenski. Smešen mož in pri njegovi izpovedbi je nastal večkrat splošen smeh. Bil je pregledovalec računov, ali je to častno službo jemal prav malo resno. Dvakrat je pregledoval z drugim pregledovalcem Jezerškom račune in se ni čisto nič brigal za posamezne postavke, izdatke in prejemke v knjigah, temveč se je zadovoljil s tem, da je najprej seštel prejemke, potem pa izdatke, odbil izdatke od prejemkov in razliko primerjal — z gotovino v blagajni. Ker se je to vjemalo, je mislil, da je vse v redu! Sodnik se je čudil taki reviziji, pri kateri se izdatki ne kontrolirajo in ne primerjajo z blagajnišk. prilogami, ali priča odgovori, da je to stvar župana! Sodnik mu je rekel, da je dolžnost revizorjev kontrolirati ravno župana, Mergentaler se pa odreže, da je to stvar — okrajnega glavarstva. Enako je razumel dolžnost pregledovalca računov tudi Jezeršek in za to sta res »temeljito« pregledala račune.

Florjan Lavrič je videl gramoz. Nekaj je bilo dobrega, nekaj pa slabega. Velike kamne je morala dati občina raztolči na svoj račun.

Nadgometer Lisec izdeluje regulacijski načrt Novega Vodmata. Glede širokosti cest se je šlo najprej vprašati na vlado.

Podobnik, od vlade imenovani zaupnik gerenta Oražma, je revidiral s Kocmurjem,

Orelkom in Jezerškom (ki pa o tem nič ne ve) občinske račune trikrat. Našel je vedno vse v redu.

Predovič konstatira, da se je v zapisniku o sejah neki dodatek zapisal šele po seji.

Kocmur izpove, da so bili prvotni volilni imeniki silno pomanjkljivi. V 3. razredu so bile vpisane osebe, ki jih sploh ni v občini. Zato se je proti volilnim imenikom pritožil.

Iv. Dolničar je pred kakimi 3 meseci revidiral knjige; ker niso bile v redu, jih ni podpisal.

Mrcina, obč. tajnik, pojasnjuje zadevo glede volilnih imenikov. Pravi, da je sestavljalec volilnih imenikov brez vednosti in volje Oražma vpisal v vol. imenike dodatno osebo, ki ni majo v Mostah volilne pravice.

Jereb izpove o prejšnjem tajniku Staretu, da je živel zelo potratno, akoravno ni imel velike plače.

Sodnik Pompe odkloni priče, ki jih predlaga zastopnik obtožencev glede volilnih imenikov, glede ostalih pa si sklep pridržuje. Nato pa obravnava zopet preloži, da se zasliši sestavljalec vol. imenikov. — Obravnava, ki je začela ob polu 4. uri popoldne, je trajala do 8. ure zvečer.

Ivan Orth in dr. Manzoni.

Nekega dne leta 1890. je bil poklican francoski zdravnik dr. Charles Manzoni v Buenos Airesu k nekemu kapitanu ladije, ki je bil v prepri nevarno ranjen. Ko se je dr. Manzoni posrečilo kapitanu ozdraviti, ga je kapitan pod jako ugodnimi pogoji nastavil za zdravnika posadke svoje ladije »Santa Margarita«. Kapitan ni bil nihče drugi kakor Ivan Orth — dolgoletni pogrešani bivši avstrijski nadvojvoda Ivan Salvator. Dne 25. avgusta 1890. je pomorski vihar nenadoma vrgel dr. Manzoniya iz kromra ladije v morje, vendar pa se mu je končno posrečilo dospeti na mal otoček v Magelhaenskem prelivu. Ko je prišel zopet k zavesti, ni bilo o ladiji »Santa Margarita« ne duha ne sluha. Dr. Manzoni je takoj spoznal, da se je ladija ponesrečila in da se je edino on rešil izmed vse posadke. Otok Away, na katerem je zdravnik prebival, je bil popolnoma neobljuden; osem mesecev je živel na njem in se hranil le z ribami in ptičjimi jajci. Meseca maja prihodnjega leta ga je rešil neki patagonski mornar, ki se je ravno peljal s čolnom mimo otoka in ga odpeljal v Patagonijo. Tu si je pridobil splošen ugled kot izvrsten zdravnik. Ko je napravil nekoč daljši izlet v notranjost dežele, začuje nenadoma francosko prepevanje. Kar stopi predenj vnujinja znanega francoskega pustolovca Touinsa. Deklica se mu je tako dopadla, da jo je poročil. Imel je ž njo samo enega otroka, sedaj že 20 let staro hčerko »France«.

Ko je zdravnik preživel že par let v Patagoniji, se ga je polastilo domotožje. Sklenil je odpotovati v Francijo, da vidi še enkrat svoje sorodnike. Odpotoval je najprej v mesto Sidney v Avstraliji, kjer mu je preskrbel neki Francoz potrebna denarna sredstva. Ko je končno srečno dospel v svojo domovino, je dobil žalostno poročilo, da so mu pomrli vsi sorodniki. Ves pobit in otožen je sklenil, da odide s svojo edino hčerko zopet v Patagonijo in je to tudi storil. Dr. Manzoni se še živo spominja prijaznega Ortha in njegove žalostne usode.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

POSLANSKA ZBORNICA. — NOTRANJI MINISTER HEINOLD DESAVUIRAL BARONA SCHWARZA.

Dunaj, 20. decembra. V današnji seji poslanske zbornice so se obravnavale različne manjše predloge, tako: oficijanski zakon o prepovedi nočnega dela za ženske in otroke, konzularno pravosodstvo in različne imunitetne zadeve. **Koncem seje je notranji minister baron Heinold odgovarjal na interpelacijo poslanca dr. Ravniharja glede zavlačevanja konstituiranja**

novooizvoljenega ljubljanskega občinskega sveta. Baron Heinold je izjavil, da je bil odlok kranjske deželne vlade, s katerim je bila klerikalni pritožbi na upravno sodišče priznana dvomesečna odločilna moč, nekorekten. Dalje je povdarjal, da je vlada to svojo napako sicer skušala popraviti na ta način, da je o naprednem rekuru proti temu vladnemu odloku takoj obvestila notranje ministrstvo, vendar se kljub temu vidi nekorektno postopanje vlade. Da ministrstvo ni moglo ugoditi naprednemu rekuru je vzrok dejstvo, da so se klerikalci pritožili na upravno sodišče radi nepostavnosti volitev. Koncem svojega govora je izjavil, da je interpelacija dr. Ravniharja sedaj brez pomena, ker je zadevo že ugodno rešilo upravno sodišče. — **Odgovor notranjega ministra barona Heinolda je zelo karakterističen, kajti odgovor pomeni silno blamažo za kranjskega deželnega predsednika barona Schwarza in njih zaveznike klerikalce.** Po Heinoldovem govoru je zbornični predsednik izjavil, da se prično sedaj parlamentarne počitnice, želel vsem poslancem vesele praznike in zaključil sejo. Prihodnja se naznani pismenim potom.

NOVI ODVETNIŠKO-NOTARSKI RED IN NAŠI KLERIKALCI.

Dunaj, 20. decembra. Poslanec dr. Korošec je vložil odločen protest proti temu, da bi se novi odvetniško-notarski red brez prvega čitana izročil odseku. Raditega so danes imeli poslanci odvetniki in notari konferenco, na kateri so se odločno izjavili proti temu nečuvnemu postopanju slovenskih klerikalcev.

ALPSKI NEMCI PROTI VODOCESTNI PREDLOGI.

Dunaj, 20. decembra. Alpski nemški poslanci so imeli danes sejo, na kateri so nastopili proti vodocestni predlogi. Nato je šla posebna deputacija k Stürgkuh in mu izjavila, da je vodocestna predloga v sedanjih obliki nesprejemljiva, ker se nič ne ozira na alpske dežele. Stürgkuh je odgovoril, da se sedaj na predlogi ne da ničesar spremeniti.

POLOŽAJ NA HRVAŠKEM.

Dunaj, 20. decembra. Iz dobro informiranih krogov se poroča, da na spremembo dosedanjega sistema na Hrvaškem sedaj še ni misliti. Pri zadnji konferenci je ban preložil cesarju poseben načrt za razrešitev položaja. Cesar je ta načrt sprejel in poveril Tomašiču še nadaljno vodstvo vlade. Ker si je Tomašič pri sedanjih volitvah pridobil par novih mandatov, smatra sedaj vlada to kot prvi vseh Tomašičevega načrta. Radi tega je izključeno, da bi Tomašič padel. Vendar pa je mogoče, da se nove saborske volitve prično že prihodnje leto. Vlada pričakuje, da bo Tomašič zadal opoziciji zadnji udarec.

BOSENSKI SABOR. VSI POSLANCI ZAPUSTILI ZBORNICO.

Sarajevo, 20. decembra. V današnji seji poslanske zbornice so vsi poslanci protestirali proti postopanju saborskega predsednika Šole proti poslancem Karamehmedoviću in Arnautoviću, katera je izključil za 24 ur od seje. Zbornica je enoglasno zahtevala, da naj predsednik to kazen prekliče. Ker pa Šola tega ni hotel storiti, so vsi poslanci demonstrativno zapustili zbornico, nakar je bila seja zaključena.

Razne vesti.

* **Napadena stražnika.** V Nürnbergu je v ponedeljek večja množica ljudi napadla dva stražnika, ki sta hotela aretirati par razgrajalcev. Množica je naskočila stražnika z deskami in metala nanje kamenje. Radi tega sta bila stražnika prisiljena zgrabit za sablje in samokrese. Tri osebe so bile nevarno ranjene, ena ustreljena.

* **Oskrunjena deklica.** Iz Gaka se poroča: 18letni Savo Bratič, krasno in čednostno deklico je pred kratkim napadel na cesti 26letni Mamjanar in jo oskrunil. To je Bratič tako uzežilo, da je prežala dva dni na nasilneža. Ko ga je končno zalotila, mu je zasadila v prsa

Sence jutra.

Ruski spisal M. Arčibašev. — Prevel Anton Melik.

Ob veselem glasu Korenjeva in njegovem kratkem, pomenljivem žvižgu se je dušeči mraz nenadno dvignil in legel z vso močjo Dori na tilnik. Nogi sta ji zadrgetali in polastila se je je neodoljiva slabost, da je morala sedeti na kraj divana. Kakor skozi meglo je slišala, kar je govoril Korenjev, in njegov glasni, bodri glas je čudno zamolklo udarjal na njena ušesa.

»Le to je slabo, da imamo malo ljudi... Govore vsi, a ko je treba priti do dejanja, — ni nikogar blizu.«

Dora se je zavedla. Neprestano jo je mučil občutek, da jo ta visokozraščeni, lepi študent v globini duše prezira, in v njegovi prisotnosti je skušala vedno zbrati vso svojo duševno moč. Nasmehnila se je naglo, pogledala na Neznamova z bistrim, a plahim pogledom in vstala.

»Ali boste pili čaj z limono?« je vprašala. »Jaz?... Da...« je mehanično odgovoril Neznamov.

Po čaju, ki ga razun Korenjeva ni nihče pil, so večinoma molčali, in v tem molčanju se je skoro slišalo, kako se pomika čas in se približuje strašni, usodopolni dan.

»No, midva greva...« je dejal Korenjev in se dvignil. »Na svidenje jutri!«

Vsi so ostali.

Dora Mojsejevna vam pokaže, kje leži vse...« je rekel resno in poslovno Andrejev Neznamov.

»Dobro. Lahko noči!« je odgovoril ta.

En trenutek so vsi napeto molčali, kot da ne vedo, kaj naj še store.

»Da«, je tiho rekel Andrejev, »morda se ne vidimo več...«

Stopil je k Neznamovu in ga objel nežno in iskreno.

»Ostanite zdravi, dragi moj!...« je mehko odgovoril Neznamov.

In pod utisom tega mehko-turobnega glasu in zameglelih oči Andrejeva, je Dori postalo naenkrat pekoče žal sebe in njih vseh. Solze so ji stopile iz oči in spoleze mimo nosa na vzdrhtevajoče ustnice.

Korenjev je krepko stisnil roko Neznamova in se molče nasmehnil. Neznamov mu je odgovoril z ravnotako lahkim, turobnim nasmeškom.

Nato sta Korenjev in Andrejev odšla, a Dora je šla zapret za njima duri in je dolgo prisluševala oddaljujočim se korakom. Spodaj so se zaloputnila vrata in vse je utihnilo.

Ko se je vrnila, je stal Neznamov pri oknu in gledal na ulico mimo nekoliko odmaknjenih zaves. Bila je še noč in ulice so bile čudno prazne, a na vzhodu je že sijala prozorna jutranja svetloba in poslednja zvezda je še motno blestela visoko nad zemljo.

»Že se sveti... Kratke noči so pri vas...« je rekel Neznamov in se nasmehnil nalahko, ko je začul Dorine korake.

»Da...« je odgovorila plašno Dora in pričela mehkičasto pospravljati po mizi.

Čudno, nejasno čustvo se je polastilo Dore: privrkat je bil objela misli zavest, da se odločitev ne da več preklicati, in zavest lastne otroške nezmožnosti za to dejanje. In obenem je začutila naivno, ponosno radost, da je ravno ona poslednji večer sama s človekom, katerega ime se bo razneslo jutri po vsej Rusiji in povzročilo, da bodo vztrepetala v grozi celo najbolj kamenita srca nedostopnih in visokih mogočnikov.

Zunaj se je polagoma močnejše in močnejše razplemenela zarja novega dne in njeni rožnati,

še blede odsevi so padali Neznamovu na svetle lase in obraz.

Neznamov je težko vzdihnil, stopil od okna, se rahlo nasmehnil in rekel Dori.

»Nemara je to poslednje jutro, katerega gledam... Samo nečesa mi je žal!... Pravzaprav sem jaz velik sanjač: ljubim sonce, nebo, jesen, pomlad... ljubim travo... vse, kar je svetlega, tihega, življenjapolnega... in jaz nikakor ne čutim želje, da bi ubijal, ne želje, da bi umrl!...«

»Zakaj pa potem greste v smrt?« je vprašala Dora boječe, in v njej se je zopet zablistala ponosna zavest, da je njeno vprašanje — historično vprašanje.

»Kako naj vam povem?... je odgovoril Neznamov in se nasmehnil slabo. »Najbrže ravno zaradi tega, ker čez mero ljubim življenje in me zelo zelo boli, ko gledam, kako ga pačijo.«

Stal je pred Doro, visok, vitek, obžarjen od svetlobe, in se je smehljaj neprestano, a Dori se je zopet stisnilo v pekoči boleti, in čuteč, da se bo vsak trenutek razjokala, mu je naglo stisnila roko in rekla, ne da bi ga pogledala:

»Dal Bog, da bi se vse to srečno končalo.«

»Ne, kaj...« je zamahnil z roko Neznamov. »Saj je vseeno... Ako ne to pot, tak drugič... vsejedno je... vse tiste, ki so privedli narod do tako žalostnega, strašnega stanja, prištevam jaz k svojim sovražnikom, in ako se mi to pot posreči, da se rešim, pojdem in ubijem koga drugega... Vsejedno je...«

Dora je dvignila glavo in mu pogledala v oči: bile so svetle in žalostne. Nekaj velikega, svetlega, neizrazno dragega je švignilo iz teh oči v Dorino dušo, in zazdela se je sama sebi neizmerno majhna in brezpomembna. A to pot ta zavest neznanozakaj ni bila mučna; da, celo tolažilna, Solze so ji zopet stopile v oči.

oster nož, da je obležal nezavesten na tleh. De-
klico so takoj aretirali.

* **Po poroki aretiran.** 20letni Cevič, znan
pretepač se je poročil v nedeljo v Kaleziji pri
Zvorniku. Po poroki se je skregal z nekim
gostom in mu zasadel nož v srce. Policija ga
je aretirala in odvedla v zapor. Umorjeni gost
je bil mohamedanec.

* **Samomor pred telefonom.** Bogata sopro-
ga nekega neworškega tovarnarja je imela
ljubavno razmerje z nekim lesnim trgovcem.
Te dni ga je poklicala k telefonu in koncem
govora izjavila: »Sedaj pazi, jaz se ustrelim«.
Lesni trgovec je v resnici slišal dva strela s
samokresom. Ko je odšel v stanovanje svoje
ljube, jo je našel že mrtvo.

* **Aretacija sleparskega župnika.** V neki
gostilni v drugem okraju na Dunaju so včeraj
aretirali župnika Schenkelbergerja iz Tirolske-
ga in njegovo gospodinjko. Župnik je poveril
mnogo denarja in nato pobegnil. Ko je bil are-
tiran, se je ravno nameraval odpeljati v Gradec.

* **Nemiri na pariškem vseučilišču.** Dijaški
nemiri na pariškem vseučilišču zavzemajo ved-
no večje dimenzije. Pred par dnevi so dijaki
vpriporili ponoči pred stanovanjem profesorja
Nikolasa velike demonstracije in mu pobili vsa
okna. Stražniki so razgrajajoče dijake konečno
razgnali na vse strani.

* **Kitajski tolmač.** Pariški list »Figaro« je
priobčil vodnik po kitajski revoluciji, da si čit-
tatelji olajšajo umevanje imen kitajskih mest,
rek in gora. V naslednjem navajamo nekaj pre-
vodov: King — glavno mesto, fu — deželno
glavno mesto, ču — mesto druge vrste, kien —
mesto tretje vrste, kiang — reka, ho — tok,
hai — morje ali jezero, tao — otok, shan —
gora, ling — grič, kuan — utrjen kraj, čai —
čete v taborišču, vei — taborišče, men — ovi-
ra, ta — velik, siao — majhen, pei — sever,
nan — jug, si — zahod, shang — višji, pai —
bel, hei — črn, jang — moder. Nanjing po-
menja torej: južno glavno mesto, Peiking ali
Peking severno glavno mesto.

* **Zabavni zapori.** Na Danskem kjer je bilo
za časa ranjkega Hamleta nekaj gnjilega, poganja
sedaj napredek čudne cvetke. Kot poročajo časo-
pisi, se na Danskem ustanove po zaporih telo-
vadnice za kognence. Poleg tega se bode še
skrbelo, da bode po švedskem načinu imel vsak
arestant dovolj prostora za prosto gibanje v ce-
lici. Vsi tedaj se pojavljajo na Danskem gla-
sivi, da naj se bolj skrbijo za telovadbo prostih
državljanov kot za zločince.

* **Vizitke za psičke.** Pariški psi se morajo
zadnji čas učiti etikete. Seveda le psički boljših
družin. V sukuciji v katero so oblečeni, imajo
žep in v njem vizitke, toda ne gospodarjeve,
ampak prave pasje vizitke. In če gre gospa s
svojim psom k dami, ki ima tudi psa, tedaj ne
odda, če ni dame ni psa doma, samo svoje vi-
zitke, ampak tudi kuževu. Tako se sedaj nahaja
na krožniku poleg gospe Durand tudi vizitka
njenege »Tifi«, in poleg Miss Dawson tudi njen
»Flink« — To je značilna slika o brezmejni
gluposti pariške gospode, ki nima boljšega
dela kot s svojimi psički samo sebe smešiti.

* **Čebele usmrtili človeka in konja.** Pred
nedavnim je neki kmet vozil na veliki sejm v
Canelli d' Asti v Italiji poln voz panjev s čebe-
lami, je blizu vasi Cassinaca pal z voza panj in
se razbil, tako da so vse čebele izletele. Gladne
in vsled padca razdražene čebele so napadle
konja, ki je prišel od silnih čebelinih pikov
hrzati in se vspenjati. Seljak si je stavil preko
glave vrečo in je hotel pomagati konju, ali če-
bele so se sedaj vrgle tudi nanj in ga začele
pikati po rokah in po obrazu skozi vrečo, tako
da ni preostalo drugega, nego rešiti se z begom.
Konj s kmetom na vozu je dirjal kakor blazen.
Dospeli v takem begu do županove hiše v vasi
Cavelli, se je konju izpodletelo in se je zgrudil
na tla, voz se je prevrnil in vsi ostali panji so
se razbili; na tisoče čebel je izletelo ven in se
razletelo na vse strani. V županovi hiši so bili
zidarji, ki so popravljali hišo, ter domačini; vse
so napadle čebele, istotako tudi druge osebe, ki
so bile v vasi. Ljudje so prestrašeni bežali na
vse strani, tako da je bila vas popolnoma
prazna. Neki kmet, ki je nesel pismo iz bližnje
vasi na pošto v Cavelli, je bil tako opikan od
čebel, da se je na cesti zgrudil mrtve na tla.
Tudi konj, ki je bil opikan, se ni mogel več

dvigniti in so ga ubili, da se ni mučil dalje.
Šele ko je nastala noč, so se pobegli vaščani
zopet vrnili v svoje hiše.

* **Ženske so čudne.** V Depue se je poročila
Marija Drnač, katero je ranil pred enim mesecem
s štirinajstimi strelci Alojz Spoljar, njen ljubček,
tako, ko je prišla iz bolnišnice, s svojim napa-
dalcem, ter je pri tem izjavila, da je šele tedaj,
ko streljal na njo, spoznala, da jo res ljubi.
Drnač in Spoljar sta Slovenca.

* **Amerikanski zakoplovec ponesrečil.** Ted
Shriver, znan ameriški zakoplovec, je smrtno
ponesrečil pri poletu v Ponce Padel je s svojim
Baldwin-letalnikom iz višine 200 čevljev ter je
zadobil tako težke poškodbe, da je eno uro ka-
sneje umrl. Na tisoče oseb je videlo usodopolni
padec.

* **V gledališču obesen.** V Jaksonu v Ame-
riki je bil neki zamorec obsojen v smrt na ve-
šala. Usmrtevec bi se imela izvršiti pred mnogo-
število občinstvom. Ker pa je pričelo deževati,
se je par moških zamorca polastilo in ga od-
vedlo v gledališče, kjer so ga potem slovesno
obesili pred očmi gledalcev.

* **Srečen narod je na Islandu,** kajti ne
pozna nobenih zločinov. Statistika je pokazala,
da se je od 1. 1828. do 1892. zgodil na otoku
en sam zločin, namreč neki umor 1. 1892. Nič
čudnega ni torej, če na Islandu ni nobene kaz-
nilnice in sta do leta 1871. bila samo dva po-
licaja na celotnem otoku.

* **Milijonar delavec.** Zanimivo je življenje
milijonarja C. W. Masseja v St. Luisu v Ameriki.
Po dnevi je čisto navaden delavec, ko pa pride
večer, gre v najelegantnejšo družbo. Masse je še
prav mlad. Mnogo je študiral in popotoval,
je pa vključno izobrazil in premoženju čisto na-
vaden delavec. Vsako jutro ob 7. sede v avto-
mobil in se odpelje v neko veletrgovino, kjer
nadzira pometanje, snajenje oken itd. Tudi sam
pride metlo v roko. Ob pol 7. zvečer je z de-
lom gotov in se spet odpelje domov. Masse
dela iz golega veselja nad delom, kajti zaslužek
— 12 dolarjev na teden — pri njem ne prihaja
v poštev. Masse ima velikanska posestva v Mi-
nesoti in tja pojde kmetovat, ko se naveliča
dela v mestu.

* **Hvaležen defraudant.** Približno pred
petimi leti je poslal neki graški trgovec svojega
slugo s 40.000 kronami na pošto. Toda sluga
denarja ni oddal, ampak se je z njim odpeljal v
Ameriko. Velika denarna izguba je trgovca tako
zelo zadela, da je prihajal neprestano v denarne
zadrede, posebno pa letos. Te dni je dobil
imenovani trgovec od svojega sluga Beringerja
iz Amerike pismo, v katerem ga isti prosil od-
puščanja. Pismu je bil priložen tudi ček, potem
kateri je Beringer povrnil svojemu bivšemu
gospodarju vseh 40.000 K z obrestmi vred.
Naznanil je tudi trgovcu, da se mu je posrečilo
potom lesne trgovine priti do naravnost veli-
kanskega premoženja.

* **Izgubljeni biser.** Soproga nekega avija-
tika se je pred kratkim peljala s svojim možem
z aeroplanom. Kar naenkrat ostrmi in izjavi, da
mora takoj izstopiti. Ko jo mož vpraša, če ji je
morda slabo, mu soproga odgovori, da se ji
dozdeva, da je izgubila krasen biser iz brože,
kateri se svetli pod njo na zemlji. Mož se ji
dobrohotno nasmeje in pravi: »Bodi mirna, kar
vidiš pod seboj, je Gardsko jezero«.

* **Svojo lastno mater je skušala v Zgornji**
Šleziji umoriti neka 52letna kmetica. Prišla je k
njej z masko na obrazu, oblečena kot moški in
jo skušala zadaviti. Toda k sreči so to nakano
opazili sosede, surovo hčerko zgrabili in izročili
sodišču.

* **Za Jaroslava Vrchlickega.** V praških
umetniških krogih se dela na to, da bi prihodnje
leto dobil Nobelovo litarno nagrado češki pesnik
Jaroslav Vrchlicky. — Na Švedskem se dela za
Strindberga, ki je bil že letos predlagan.

* **Pereče vprašanje.** Na Francoškem je na
vžigalice monopol. Dozdaj je bilo v škatljicah
po 40 vžigalic. V zadnjem času pa je hotela
država odjemalce malo ogoljufati. V škatljice so
namreč začeli dajati po 30 vžigalic, ne da bi se
bila cena znižala. Toda občinstvo je stvar kmalu
zapazilo in ni hotelo kupovati teh vžigalic. Zda-
jo so se pa oglašile tovarne, ki so te vžigalice iz-
delovale, in so izjavile, da bodo morale odpu-
stiti mnogo delavcev, ker se vžigalice slabo raz-
prodajajo. Država se je morala slednjič udati in
objubiti, da bo od 1. januarja 1912 v škatljicah
spet po 40 vžigalic.

* **Oropana rodbinska grobnica.** V kraju
Orkalas na Ogrskem je bila oropana grobnica
rodbine Orczy. Zločinci so vlomili v grobnico
najbže na dan Vseh svetnikov. Oropani so
truplo pred 25 leti umrlega barona Lovrenca
Orczyja in pokradli vse prstane in razne druge
dragocenosti.

* **Poslanec — izginil.** Trgovec Jautz in
Gutzbach na Hesenskem je pred par meseci
neznano kam izginil. Oblasti še dosedaj niso
mogle dobiti o njem nikakega sledu. Jautz je
že več let član hesenskega deželnega zbora.

* **Skrivnostna smrt dveh oficirjev.** Pred
dvema meseci so našli v Kölnu na Nemškem
nadporočnika Fischerja v njegovi sobi mrtvega.
Sedaj je nenadoma zopet umrl poročnik Fietgen,
ki je stanoval v isti sobi. Oba sta postala naj-
brže žrtev zastrupljenja s plinom, toda njihovo
smrt še sedaj ni pojasnjena.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik
Milan Plut.
Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Mali oglasi.
Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pis-
menim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. —
Pri malih oglašitvah ni plačila in se plačujejo vnaprej;
zunajti inserenti v znakmah. Zaključek malih oglaš-
ob 6. uri zvečer.

Gospodje, ali pa gospi se sprejmejo na
stanovanje. Breg št. 20. III. nadstropje na levo.
V. R. 797—2

Proda se zaradi družinskih razmer dobro
idoča trgovina v prometnem kraju. Natančneje
se poizve na Poljanski cesti št. 3.

Modistinja, dobro izurjena, zmožna samo-
stojnega dela, se sprejme pod ugodnimi pogoji
za spomladansko sezijo, ali tudi za stalno. Po-
nudbe z referencami na »Prvo anončno pi-
sarno«. 794—1

Prodajalka izurjena v papirnati in galan-
terijski stroki z večletno prakso, išče primerne
službe. Ponudbe na »Prvo anončno pisarno«. 792—4

Kupite JUTRO
Izvod samo 6 vin.

Božično darilo!
Originalna podoba,
slikana pokrajina Go-
renjske, se pod roko
prav ceno proda. V iz-
ložbi pri trdnici Grčar
& Mejač, Prešernova ul.
P 727

**Samostojna in iz-
obražena**
gospa
išče zaslužka za pol
dneva v kaki hiši, šoli,
pisarni, pri zdravniku itd.
Cenjene ponudbe spre-
jema ga. Novotny, Du-
najska cesta 14. P721

**Pej vošnja
ma so voni!**
Godba za koncerte in
raz. plesne od seksteta do
popolnega orkestra. Od
Božiča do konca pred-
pusta. Tudi Šramelov
kvartet z vlogami s po-
štanim rogom priporoča
Avogust Zornič,
konces. godbe v Ljubljani ul.
Stare pravde št. 3.

Ivan Mohorič
krojač, Sv. Petra cesta št. 6.
se priporoča slav. občinstvu za vsa v to stroko
spadajoča dela. Solidna postrežba po najnižjih
cenah in najnovejšem kroju. — V zalogi vedno
različno blago. P 58

Zahvala in obvestilo.
Podpisani se vsem svojim p. n. gostom za-
hvaljuje za naklonjenost izkazano mi skozi leta
mojega gostilniškega poslovanja, posebno še
kot restavratore hotelu »Tivoli«.

Obenem naznanjam ožjim prijateljem,
da se je pogodba z mestno občino in menoj raz-
veljavila — med tem pa se mi je nudila prilika,
da sem prevzel Grand hotel »Splendide« v So-
fiji, kamor sem se tudi preselil.

Ker imam urediti nekatere zadeve, pridem
v kratkem za nekaj dni v Ljubljano, da se pri
tej priliki po možnosti tudi še osebno poslovim
od svojih prijateljev.

Ivan Kenda
Grandhotel »Splendide«, Sofija.

**Velika božična
prodaja**
po prav znatno reduciranih
okasijskih cenah!
Ogromna zaloga izgotovljenih oblek za gospode
in dečke, ter konfekcije za dame in deklice. —
Velikanska izbira kožuhovinastih jopic in pale-
totov za dame, mikado (saco) z različno kožu-
hovinasto podlogo ter finih mestnih in potnih
kožuhov za gospode.

Angleško skladišče oblek
O. Bernatović
Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Prodajalka
se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom.
Služba trajna.
Pismene ponudbe pod »Prodajalka« na
»Prvo anončno pisarno«. P 726

Dve lepo mebljavani sobi,
vsaka s posebnim vhodom, v I. nadstropju Ko-
menskega ulica št. 16
: se oddaste takoj. :
Vinotoč
na Mestnem trgu št. 13
(ustanovljen 1. 1856.)
priporoča za praznike svoja izborna namizna
vina; liter 88 v., 96 v. in K 1-28. P717

Kavarna „CENTRAL“
sv. Petra nasip št. 37.
danes in vsak dan
KONCERT
slovesnega tamburaškega zbora »Javor« iz Za-
greba, obstoječega iz 4 dam in 2 gospodov.
Bogati spored sestoji iz narodnih slovanskih po-
pevov in tamburaških glasbenih umotvorov.
Posebnost: »Krasni ženski«, četverspev, ki
je povsod vzbujal navdušeno priznanje.

Kavarna vso noč odprta.
Začetek ob 8. uri zvečer. Vstop prost.
K obilni udeležbi vabi z velespoštovanjem
Štefan Miholič, kavarnar.
P 675

Po izredno znižanih cenah
primerna božična
DARILA
A. E. Skaberne
LJUBLJANA, Mestni trg 10.

FR. P. ZAJEC

Očala in ščipalniki natančno po zdravniškem receptu.

Daljnogled, toplotomere in "zrakomere" vseh vrst.

Ljubljana, Stari trg št. 9.
Cenike pošiljam zastonj in poštne prosto.

Kdor išče ali oddaja kako službo, kdor hoče kaj kupiti ali prodati, doseže to najbolje, ako inserira

v Malih oglasih „Jutra“. Za besedo se plača samo 5 vinarjev.

NAŠA ANČKA.

Mična povest v lični obliki, ki ne sme manjkati v nobeni knjižnici. Stane samo 80 h in se dobi v vseh večjih knjigarnah.

SODE

odbo ohranjene, stare in nove, velike in male, prodaja

IVAN BUGGENIG

sodar

giblarska cesta na Rudolfovo železnico 5.

Priporoča se za vsa v svojo stroko spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevljarški mojster

V LJUBLJANI

Sodnijska ulica št. 3

Dobe se tudi izgotovljena obuvala. Izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

M. RAVTAR

delikatesna trgovina in vinarna

Ljubljana, Jurčičev trg 3

priporoča svojo veliko zalogo raznih jestvin, finih namiznih in desertnih vin, likerjev, ko- njaka in šampanjca.

Eksprot kranjskih klobas.

Slav. društvom posebno nizke cene. Za veselice dam blago tudi v kom- sijsko prodajo.

Številka telefona 291.

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine. Spisal M. Zevaco. Velike osmerke, strani 492. Cena brošure K 3-50.

Lahko in prijetno pisan roman iz časov laške renesanse, ki ima po bogastvu snovi in fascinantni zanimivosti pripovedovanja le malo vrstnikov v svetovni literaturi. Trepetajoč razburjenje sledi bralec burnim usodam Ragastensa in lepe Primavere, ki se odigrava v krvavi senci Borgijev: papeža Aleksandra, njegovega sina Cezarja in hčere, zloglasne Lukrecije. Veren kolorit, zdrav humor in pestra mnogoličnost priporoča to knjigo vsem ljubiteljem živahnih, dramatično-burnih zgodovinskih povesti. — Dobiva se v knjigarni

L. SCHWENTNER

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Trgovec ali obrtnik

mora, ako hoče napredovati, opozarjati občinstvo na svojo trgovino. Reklama je duša vsakega podjetja in vsak trgovec ali obrtnik,

ki noče biti skrit

samo v svoji ulici, ampak hoče dobiti odjemalce iz vseh delov mesta in tudi z dežele,

bo inseriral v „Jutru“

ki se čita in je priljubljeno povsod po Slovenskem.

FR. ŠEVČIK

puškar

v Ljubljani,

Židovska ulica št. 7

priporoča svojo veliko zalogo najboljših pušk in samokresov najnovejšega zistema, kakor tudi municijo in vse druge lovske priprave po najnižjih cenah. Zaloga potrebščin za ribji lov.

Popravila se izvršujejo točno.

Cenovniki na zahtevanje zastonj in poštne prosto.

Ivan Jax in sin

v Ljubljani, Dunajska c. 17

priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji za rodbino in obrt

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“.

Ustanovljena leta 1831.

Največja zavarovalnica avstro-ogrske države

Ustanovljena leta 1831.

C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu.

Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg, Sv. Petra cesta št. 2, v lastnem domu.

Zavaruje zoper požar na poslopih, pohaštvu in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov. — Na življenje in na doto v vseh mogočih sestavih. — Tekom leta 1910. zavarovalo se je 19.215 oseb za kapital nad 155 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala za škode nad 1014 milijonov kron. Premoženje družbe znaša nad 392 milijonov kron.

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najrazmernejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Vsa št. dobitki se razdeljuje zavarovancem; do sedaj se ga je izplačalo K 2.408.710.—

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Reserve in fondi K 54.000.000. Izplačane odškodnine in kapitalije K 100.356.800-58.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskolni slovenske-narodne uprave.

Vsa pojasnila daje:

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Pisarne so v lastni bančni hiši.

Zavaruje potovanja in premije po požarnih škodah po najnižjih cenah. Zavaruje proti tatvini, razbitju ogledal in okenskih plošč.

Škode canjeje takoj in najkrajnjega. Uživa najboljši slovan, kadar potuje.

Dovoljuje in škode dobitku hitro podpora v smislu in občestvenih namene.

Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

priporoča svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne lovske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v tiskarstvo in fotografiranje spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov.

Lastno založništvo.

Musikalije.

Trst, Dunajska c. 118.

Najmodernejša črta.

Litografija.

Polna knjižnica št. 78.307.

Del. glavica: K 8.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad K 800.000.

Stritarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)

Promese za bližnja žrebanja:

Promese kreditnih srečk a K 26.—

Promese srečk za uravnajo Donave a K 16.—

Promese ljubljanskih srečk a K 10.—

Promese zemljiških srečk II. em. a K 6.—

Žrebanje dne 2. januarja 1912

Žrebanje dne 2. januarja 1912

Žrebanje dne 2. januarja 1912

Žrebanje dne 5. januarja 1912

Vse 4 promese skupaj K 50.—

Glavni dobitak K 300.000.—

Glavni dobitak K 120.000.—

Glavni dobitak K 50.000.—

Glavni dobitak K 100.000.—

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½%.

Najboljše odgovori „Slovincu“ vsak naš prijatelj, ako se naroči na „Jutro“, ali pa najde novega naročnika!

Krojaški salon za gospode

P 614

Ivana Magdića

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 10

priporoča v idoli sezoni moderno angleško blago.

40 klavirjev in harmonijev

dvornih tvrdk: Bösendorfer, Czapka, Heitzmann, Stelzhammer, Stingl in Hörügl

nudim slavnemu občinstvu na vpogled in izbiro. Ker sem izključno edini zastopnik na Kranjskem zgoraj omenjenih dvornih tvrdk, svarim vsakogar pred nakupom event. falzifikatov. Vsakdo kupi pri meni za najmanjše obroke (K 18.—) najboljši instrument.

Najcenejša izposojevalnica. — Točna postrežba. — Viole od 5 K naprej. — Vse glasbeno orodje in muzikalije v velikanski zalogi. — Ugaševanja in popravila vseh glasbil.

ALFONZ BREZNIK c. kr. izvedenec in učitelj „Glasb. Mat.“

Ljubljana, Kongresni trg št. 15.

Zimsko perilo

za gospode, dame in otroke, bluže, spodnja krila, hišne halje, nočne čevlje, vse v največji izbiri in najboljši kakovosti v modni in športni trgovini

P. Magdić

Ljubljana, nasproti glavne pošte